

ЗАКОН

за изменение и допълнение на Закона за подземните богатства

(обн., ДВ, бр. 23 от 1999 г.; изм., бр. 28 от 2000 г., бр. 108 от 2001 г., бр. 47 от 2002 г., бр. 86 от 2003 г., бр. 28 и 94 от 2005 г., бр. 30, 36 и 37 от 2006 г., бр. 55 от 2007 г., бр. 70 от 2008 г., бр. 19 и 82 от 2009 г., бр. 46, 61 и 100 от 2010 г., бр. 19 от 2011 г., бр. 14 и 45 от 2012 г., бр. 66 от 2013 г., бр. 98 от 2014 г., бр. 14 и 56 от 2015 г., бр. 96 от 2017 г. и бр. 77 и 98 от 2018 г.)

§ 1. В чл. 2 ал. 3 се изменя така:

„(3) Подземните богатства на територията на Република България, в континенталния шелф и в изключителната икономическа зона в Черно море със заведени в Националния баланс на запасите и ресурсите на подземни богатства запаси или запаси и ресурси, за ползването на които няма признати и/или предоставени права и няма открити производства за признаване и/или предоставяне на права по този закон, както и остатъчните запаси или запаси и ресурси след техническата ликвидация на миннодобивните обекти са подземни богатства с установени находища.“

§ 2. Създава се чл. 6а:

„**Чл. 6а.** Министърът на енергетиката е единен орган по управление на подземните богатства.“

§ 3. В чл. 7, ал. 2, т. 11 думите „конкурси и“ се заличават.

§ 4. В чл. 8 думата „провеждат“ се заменя с „възлагат“.

§ 5. В чл. 12, ал. 1 думите „търсенето и/или проучването“ се заменят с „търсенето, проучването“.

§ 6. В чл. 14, ал. 2 след думите „информацията по ал. 1“ се добавя „получена в резултат на дейностите по търсене, проучване и добив“,.

§ 7. В чл. 20 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 2 думите „от титулярите на разрешения за търсене и проучване и за проучване, от концесионерите и едноличните търговски дружества, на чийто капитал едноличен собственик е държавата, осъществяващи добив на подземни богатства“ се заменят с „от титулярите на разрешения за търсене и проучване и за проучване и от концесионерите“.

2. В ал. 4 думите „всички регистрирани открития на находища на подземни богатства“ се заменят с „всички находища на подземни богатства, установени в резултат на извършени геолого-проучвателни дейности, с доказани и утвърдени запаси или запаси и ресурси, за които има изготвени и заведени в Националния геоложки фонд геоложки доклади, включително откритията на находища“.

3. В ал. 5:

а) в текста преди т. 1 след думите „В регистъра“ се добавя „на откритията на находища“;

б) в т. 1 думите „по обществена поръчка“ се заменят с „възложени по реда на Закона за обществените поръчки“.

4. В ал. 6 накрая се добавя „или заявлението за регистриране на търговско откритие не е подадено в срок“.

5. В ал. 7 думите „запаси и/или ресурси“ се заменят със „запаси или запаси и ресурси“.

6. Създава се ал. 12:

„(12) Комисията по ал. 7 разглежда и приема геоложки доклади за извършено преизчисляване на запаси или запаси и ресурси на подземни богатства, изготвени от концесионери след извършено допроучване по чл. 34, т. 3 в границите на находището.“

§ 8. В чл. 21 се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинея 7 се изменя така:

„(7) Министърът на енергетиката или оправомощено от него длъжностно лице в 15-дневен срок:

1. от датата на изготвяне на протокола по ал. 6 го утвърждава, извършва регистрацията и издава на титуляря удостоверение за направено геолошко откритие;

2. след представяне от титуляря на влязло в сила решение по оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС), издадено по реда на Закона за опазване на околната среда, с което се одобрява осъществяването, или на решение да не се извършва ОВОС на инвестиционното предложение за добив и първична преработка на подземните богатства, утвърждава протокола по ал. 6, извършва регистрацията и издава на титуляря удостоверение за направено търговско откритие.“

2. В ал. 8 се създава т. 4:

„4. е налице някое от основанията по чл. 20, ал. 6.“

3. В ал. 9 думите „внесените заявления по ал. 2 и 3 се връщат на титулярите“ се заменят с „внесените заявления по ал. 2 или 3 се връщат на лицата, които са ги подали“.

§ 9. В чл. 22 думите „и търговските дружества, на чийто капитал едноличен собственик е държавата, извършващи дейности по добив на подземни богатства,“ се заличават.

§ 10. Член 22а, ал. 4 се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава се нова т. 3:

„3. третиране и обезвреждане на минните отпадъци;“

2. Досегашната т. 3 става т. 4.

§ 11. В чл. 22ж се създава ал. 6:

„(6) Всяка допълнителна информация, отнасяща се до разрешителното по чл. 22д, ал. 4, станала известна след публикуването по ал. 1, се предоставя на обществеността, като се публикува на интернет страницата на Министерството на енергетиката.“

§ 12. Член 23 се изменя така:

„Чл. 23. (1) За предоставяне на разрешение за търсене и проучване или за проучване и концесия за добив могат да кандидатстват едно или повече български или чуждестранни физически или юридически лица, всяко от тях регистрирано като търговец, или обединение на български или чуждестранни физически или юридически лица, за които са изпълнени следните условия:

1. не е обявен в несъстоятелност или в ликвидация, не е в открито производство по несъстоятелност или ликвидация и не е преустановил дейността си, а в случай че кандидатът е чуждестранно лице - не се намира в такова положение, произтичащо от сходна процедура съгласно законодателството на държавата, в която е установен;

2. за всеки кандидат-физическо лице, както и за всяко едно от лицата от управителния или надзорния орган на кандидата – юридическо лице, или което има правомощия да представлява, да взема решения или да упражнява контрол в рамките на тези органи, не е налице влязла в сила присъда за престъпления против собствеността, стопанството, финансовата, данъчната или осигурителната система, за престъпления по служба или за подкуп, както и за престъпления, свързани с участие в престъпна група или влязла в сила присъда или друг съдебен акт за аналогично престъпление в друга държава - членка на Европейския съюз или трета държава;

3. няма задължения за данъци и задължителни осигурителни вноски по смисъла на чл. 162, ал. 2, т. 1 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс и лихвите по тях, към държавата или към общината по седалището му, или аналогични задължения, установени с акт на компетентен орган, съгласно законодателството на държавата, в която е установен, освен ако е допуснато разсрочване, отсрочване или обезпечение на задълженията или задължението е по акт, който не е влязъл в сила;

4. не му е налагано административно наказание по реда на този закон, за последната една година преди подаване на заявление за предоставяне на разрешение за търсене и проучване или за проучване или за концесия за добив;

5. не е допуснал неизпълнение на задължение по концесионен договор или по договор за обществена поръчка, което е довело до предсрочното прекратяване на съответния договор;

6. не попада в обхвата на забраната по чл. 3, т. 7 от Закона за икономическите и финансовите отношения с дружествата, регистрирани в юрисдикции с преференциален данъчен режим, контролираните от тях лица и техните действителни собственици;

7. отговаря на минималните изисквания относно финансовите и техническите възможности и относно лицата, които отговарят за изпълнение на дейностите по разрешението или концесията:

а) необходими за извършване на дейностите, предвидените в работната програма или в плана за разработка на находището – при предоставянето по право на разрешение за търсене и проучване или за проучване или на концесия за добив, или

б) определени в конкурсните или в тръжните книжа – в останалите случаи.

(2) Обстоятелствата по ал. 1, т. 1, 2, 3, 5 и 6 се удостоверяват с декларация или документ, издаден от съответните компетентни органи. За наличието на обстоятелства по ал. 1, т. 4 се извършва служебна проверка. Не се изисква представяне на декларация или документ, когато съответните обстоятелства са достъпни чрез публичен безплатен регистър или информацията или достъпът до нея се предоставя от компетентния орган на министъра на енергетиката по служебен път.

(3) Когато кандидатът е чуждестранно физическо или юридическо лице и в държава, в която е установен, не се издават документите за удостоверяване на обстоятелствата по ал. 1, или издаваните документи не включват обстоятелства, подлежащи на деклариране, кандидатът представя декларация, ако такава декларация има правно значение според законодателството на държавата, в която е

установен. Когато декларацията няма правно значение съгласно законодателството на съответната държава, в която кандидатът е установен, той представя официално заявление, направено пред компетентен орган в тази държава.

(4) Изискванията по ал. 1, т. 1 - 6 се прилагат и за всеки един от участниците в обединение – кандидат в производство по този закон.“

§ 13. Създава се чл. 23а:

„Чл. 23а. (1) За предоставяне на разрешение за търсене и проучване и за проучване и концесия за добив е необходимо да се докаже наличието на финансови и технически възможности, както и наличието на лица, които отговарят за извършване на дейностите по разрешението или концесията, като:

1. финансовите възможности на кандидата трябва да осигуряват наличието на финансов ресурс, необходим за:

а) извършването на дейностите по разрешението, или

б) извършването на дейностите по концесията за не по-малко от 5 години от влизането в сила на договора за концесия.

2. техническите възможности на кандидата трябва да осигуряват наличието на активи, необходими за изпълнение на дейностите по разрешението или концесията;

3. лицата, които отговарят за извършването на дейностите по разрешението или концесията трябва да бъдат достатъчни като брой и с квалификация и опит в областта на геологията и/или минното дело, за да се осигури качествено изпълнение на дейностите.

(2) Наличието на финансов ресурс се доказва чрез един или няколко от следните документи:

1. удостоверение от банкова или кредитна институция;

2. извлечение от годишен финансов отчет или някоя от съставните му части;

3. договор с трето лице, придружен от доказателства, че третото лице разполага с необходимия финансов ресурс.

(3) Наличието на технически възможности се доказва с един или няколко от следните документи:

1. договор или друг документ, удостоверяващ права върху актива;

2. извлечение от съответните счетоводни сметки;

(4) Изпълнението на изискванията относно лицата, които отговарят за извършването на дейностите по разрешението или концесията се доказва с представянето за всяко лице на:

1. договор, и

2. професионална автобиография.“

§ 14. В чл. 24, ал. 1 след думите „на чл. 23, ал. 1“ се добавя „и 23а, ал. 1“.

§ 15. Създават се чл. 24а и 24б:

„Чл. 24а. (1) За дадена площ могат да бъдат предоставени повече от едно разрешения за търсене и проучване или за проучване или концесии за добив, при условие че те се предоставят за различни групи подземни богатства, дейностите по едното разрешение или концесия няма да пречат за изпълнението на дейностите по другото разрешение или концесия и е получено съгласие от всеки действащ титуляр или концесионер.

(2) За ограничаване натовареността на територията на страната с миннодобивна дейност Министерският съвет може да приеме решение за

ограничаване издаването на разрешения за търсене и проучване или за проучване за общоразпространените подземни богатства за определен срок.

Чл. 246. Производствата за предоставяне на разрешения за търсене и проучване и за проучване и на концесии за добив се провеждат в съответствие с принципите за прозрачност, публичност и конкуренция."

§ 16. В чл. 25 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 след думите „или за проучване“ се добавя „или от предоставена концесия“, а думите „на чл. 23, ал. 1, само с разрешение на органа, издал разрешението“ се заменят с „по чл. 23, ал. 1 и 23а, ал. 1“.

2. Алинея 2 се изменя така:

„(2) В случаите по ал. 1 прехвърлянето на правата и задълженията се извършва след разрешение, издадено от:

1. министъра на енергетиката – за разрешенията за търсене и проучване или за проучване на подземни богатства по чл. 2, ал. 1, т. 1, 2, 4 и 7;

2. Министерския съвет – за разрешенията за търсене и проучване или за проучване на подземни богатства по чл. 2, ал. 1, т. 3, за разрешенията за търсене и проучване или за проучване на подземни богатства в континенталния шелф и в изключителната икономическа зона на Република България в Черно море и за концесиите за добив.“

§ 17. В чл. 26 се правят следните изменения:

1. В ал. 1 т. 1 се изменя така:

„1. компетентните органи за опазване на националната сигурност, отбраната на страната, на защитените със закон територии, обекти и културни ценности, или оправомощени от тях длъжностни лица;“

2. В ал. 2 думите „на заявлението по чл. 51“ се заменят с „на заявление за предоставяне на разрешение за търсене и проучване или за проучване или на концесия за добив или от отстраняване на нередовностите и/или непълнотите по него.“

3. В ал. 3 изречение второ се заличава.

§ 18. В част втора, глава първа, раздел I се създава чл. 26а:

„Чл. 26а. (1) Не се открива производство за предоставяне на разрешение за търсене и проучване или за проучване, когато:

1. съществува опасност за националната сигурност или за отбраната на страната, или за защитените със закон територии, обекти или културни ценности;

2. е подадено заявление за площ, която покрива изцяло или включват части от площта, в границите на която:

а) е регистрирано находище на подземни богатства, освен в случаите по чл. 24а, ал. 1;

б) е установено търговско откритие и е внесено заявление за регистрирането му, до издаване на удостоверение за търговско откритие или до влизането в сила на отказ направеното търговско откритие да бъде регистрирано;

3. подаденото заявление е за подземни богатства по чл. 2, ал. 1, т. 5 или 6 и е за площ, която попада в територии по чл. 26, ал. 1, т. 2;

4. е прието решение на Министерския съвет по чл. 24а, ал. 2.

(2) Не се открива производство за предоставяне на концесия в случаите по ал. 1, т. 1, 2 и 3.“

§ 19. В чл. 29 се правят следните изменения и допълнения:

1. Досегашният текст става ал. 1;

2. Създават се ал. 2 и 3:

„(2) Когато условията по ал. 1, т. 1 и 2 са изпълнени, пряко за концесионер за добив на открито находище може да бъде определен и:

1. правоприемника на титуляря – едноличен търговец при смърт на физическото лице едноличен търговец и поемане на предприятието от негов наследник;

2. правоприемника на титуляря – търговско дружество при промяна на правната му форма, сливане или вливане;

3. правоприемника на титуляря – търговско дружество при разделяне и отделяне, когато съгласно договора или плана за преобразуване този правоприемник придобива правата и задълженията на титуляря на разрешението;

4. приобретателя на търговското предприятие на едноличен търговец или търговско дружество - при прехвърляне на предприятието.

(3) В случаите по ал. 2 заявлението по ал. 1, т. 3 може да бъде подадено в срока по същата точка и от правоприемника.“

§ 20. В чл. 31 се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинея 2 се изменя така:

„(2) За подземните богатства по чл. 2, ал. 1, т. 5 - 7 се предоставя разрешение за проучване за срок до две години.“

2. Създава се нова ал. 4:

„(4) След изтичане на сроковете по ал. 3 срокът на разрешение за търсене и проучване или за проучване на подземни богатства по чл. 2, ал. 1, т. 3 в континенталния шелф и в изключителната икономическа зона на Република България в Черно море може да бъде удължен до две години.“

3. Досегашната ал. 4 става ал. 5 и в нея думите „по ал. 3“ се заменят с „по ал. 3 и 4“, а след думите „подземни богатства“ се добавя „по чл. 2, ал. 1, т. 1 - 4“.

§ 21. В чл. 32 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1, т. 3 след думите „неметални полезни изкопаеми -“ се добавя „индустриални минерали -“;

2. В ал. 2 накрая се добавя „и за площта, която ще бъде засегната от разширението, не е подадено заявление за предоставяне на разрешение за търсене и проучване или за проучване или на концесия за добив на подземни богатства“;

3. В ал. 3 думите „по чл. 31, ал. 3 и 4“ се заменят с „по чл. 31, ал. 3 – 5“.

§ 22. В чл. 33 се правят следните изменения :

1. В ал. 1 думите „запаси и/или ресурси“ се заменят със „запаси или запаси и ресурси“;

2. Алинея 2 се изменя така:

„(2) С една концесия могат да бъдат предоставени права за добив на подземни богатства от едно находище за една или повече групи подземни богатства по чл. 2, ал. 1, които са установени и заведени в Националния баланс запаси или запаси и ресурси в границите на находището.“

§ 23. В чл. 34 се правят следните допълнения:

1. В т. 1 след думите „подземни богатства“ се добавя „от находището или от отделни негови части (участъци)“;

2. Създават се т. 5 и 6:

„5. да извършва разкривни дейности извън контура на находището в границите на предоставената концесионна площ, с цел добив на подземното богатство от находището в дълбочина;

6. да инициира или да кандидатства за одобряване на инвестиционно предложение.“

§ 24. В чл. 36 се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинея 2 се изменя така:

„(2) Срокът на концесията може да бъде продължаван по мотивирано предложение на концесионера, основано на план за разработка на находището и финансово-икономическа обосновка за срока на продължението при условие, че към датата на подаване на заявлението за продължаване в находището има запаси или запаси и ресурси и концесионерът е изпълнил всички свои задължения по договора с изключение на задълженията за ликвидация на миннодобивния обект и рекултивация на засегнатите земи. Общият срок на концесията не може да бъде по-дълъг от 50 години.“

2. Създава се ал. 3:

„(3) Срокът на концесията, предоставена при условията на чл. 39, ал. 2, т. 6, се определя съобразно остатъчните запаси или запаси и ресурси в находището и предвиденият от концесионера средногодишен добив, който не може да бъде по-малък от достигнатия по време на изтеклата концесия най-малък годишен добив.“

§ 25. В чл. 37 се правят следните изменения:

1. В ал. 2 думите „концесионните площи и на обектите на концесията“ се заменят с „площите по ал. 1“;

2. В ал. 3 думите „по чл. 23 и 26“ се заменят с „по чл. 24а, ал. 1 и чл. 26“;

§ 26. В чл. 39 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 2:

а) Точка 1 се отменя;

б) Създават се т. 5 и 6:

„5. по право на държавно предприятие по чл. 62, ал. 3 от Търговския закон – само за подземни богатства по чл. 2, ал. 1, т. 5, когато са изпълнени следните условия:

а) възможността за предоставяне на концесията е предвидена със закона, с който е образувано държавното предприятие;

б) обектът на концесия е ползван от предприятието за изпълнение на дейности от предмета му на дейност и се намира в имот – публична държавна собственост, предоставен му за управление;

в) добитите подземни богатства са необходими за изпълнение на дейности от предмета на дейност на предприятието;

г) са изпълнени условията за предоставяне на концесията, ако такива са определени със закона по б. „а“.

6. по право на концесионер, когато са изпълнени следните условия:

а) изтекъл е максималният срок по чл. 36, ал. 2;

б) утвърдените запаси или запаси и ресурси, заведени в Националния баланс, не са иззети и оставащите запаси или запаси и ресурси не са достатъчни, за да бъде предоставена нова концесия на друг търговец, така че тя да е рентабилна;

в) концесионерът е подал писмено заявление за предоставяне на концесия на същото находище най-късно 6 месеца преди изтичане срока на концесията.“

2. Алинея 3 се изменя така:

„(3) Разрешение за търсене и проучване или за проучване в площ с подземни богатства по чл. 2, ал. 3 или в площ, която включва и/или засяга находище с регистрирано търговско откритие, за което не е подадено заявление за предоставяне на концесия в срока по чл. 29, ал. 1, т. 3, се предоставя само чрез търг за същата група подземни богатства.“

3. Създава се ал. 4:

„(4) Концесия за добив в находище с подземни богатства по чл. 2, ал. 3 или в находище с регистрирано търговско откритие, за което не е подадено заявление за предоставяне на концесия в срока по чл. 29, ал. 1, т. 3, се предоставя само чрез търг.“

§ 27. В чл. 40 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 думата „дадено“ се заменя с „предоставено“;

2. Алинея 2 се изменя така:

„(2) За площи, в които е предоставено разрешение за търсене и проучване или за проучване или концесия за добив на подземни богатства, могат да се предоставят разрешения или концесии за други групи подземни богатства при спазване изискванията на чл. 24а, ал. 1.“

§ 28. В чл. 42 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1:

а) в т. 2 след думите „икономическа зона“ се добавя „на Република България“;

б) точка 3 се изменя така:

„3. когато в срока по чл. 39, ал. 1, т. 3 за същата площ и за същата група подземно богатство съгласно обявата друг кандидат е заявил интерес и е предоставил информация относно начина и датата на плащане на таксата, дължима при подаване на заявление;“

2. Алинея 2 се отменя.

3. В ал. 3 след думите „както и“ се добавя „за търг“.

§ 29. В чл. 43 се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинея 2 се изменя така:

„(2) Производство за предоставяне на разрешение за търсене и проучване или за проучване по искане на заинтересовани лица се открива в тримесечен срок от подаване на заявлението, с изключение на случаите, когато:

1. компетентният орган отказва мотивирано да открие производство на основание чл. 26а, ал. 1;

2. не е заявен интерес по чл. 42, ал. 1, т. 3.“

2. В ал. 3:

а) текстът преди т. 1 се изменя така:

„(3) В случаите по чл. 39, ал. 3 и чл. 42, ал. 1, т. 3 производството се открива със заповед на министъра на енергетиката. Със заповедта се определят:“;

б) точка 1 се изменя така:

„1. обхват на разрешението - площта, групата подземни богатства и срока, за който се предоставя разрешението;“

в) създава се нова т. 6:

„6. минималните изисквания относно финансовите и техническите възможности и относно лицата, които отговарят за изпълнение на дейностите по разрешението и документите, с които се доказва изпълнението им;“

г) досегашната т. 6 става т. 7;

3. Алинеи 4, 5 и 6 се отменят.

§ 30. Член 44 се изменя така:

„Чл. 44. (1) Производството за предоставяне на разрешение за търсене и проучване или за проучване на нефт и/или природен газ или разрешение за търсене и проучване и за проучване на подземни богатства в континенталния шелф и в изключителната икономическа зона на Република България в Черно море се открива с решение на Министерския съвет по предложение на министъра на енергетиката.

(2) Предложението на министъра на енергетиката съдържа мотиви относно неговата законосъобразност и целесъобразност.

(3) Решението на Министерския съвет за откриване на производството съдържа:

1. обхвата на разрешението - площта, групата подземни богатства и срока, за които се предоставя;

2. срока за провеждане на конкурса, който не може да е по-кратък от 120 дни и по-дълъг от 180 дни от публикуване на решението в „Официален вестник“ на Европейския съюз;

3. срока за закупуване на конкурсните книжа;

4. срока, в който се приемат документите за участие в конкурса;

5. размера на депозита и срокът, в който трябва да бъде внесен;

6. минималните изисквания относно финансовите и техническите възможности и относно лицата, които отговарят за изпълнение на дейностите по разрешението и документите, с които се доказва изпълнението им;

7. други условия на конкурса.

(4) С решението по ал. 3 Министерският съвет оправомощава министърът на енергетиката да проведе конкурса.

(5) Решението се обнародва в "Държавен вестник" и се публикува на интернет страницата на Министерството на енергетиката и в „Официален вестник“ на Европейския съюз. В срок до 5 работни дни от обнародването в „Държавен вестник“ министърът на енергетиката изпраща решението за публикуване в „Официален вестник“ на Европейския съюз.“

§ 31. Член 45 се изменя така:

„Чл. 45. (1) Търг за предоставяне на концесия се провежда по служебна инициатива или по заявления на физически или юридически лица или техни обединения до министъра на енергетиката.

(2) Производство за предоставяне на концесия чрез търг по искане на заинтересовани лица се открива в шестмесечен срок от подаване на заявлението, с изключение на случаите, когато компетентният орган отказва мотивирано да открие производство на основание чл. 26а, ал. 1.

(3) В случаите по чл. 39, ал. 4 производството за предоставяне на концесия чрез търг се открива с решение на Министерския съвет по предложение на министъра на енергетиката.

(4) Предложението на министъра на енергетиката съдържа мотиви относно неговата законосъобразност и целесъобразност, формирани на база концесионни анализ, включващи екологичен, финансово-икономически и правен анализ, съответстващи на изискванията, определени в приложение № 1.

(5) С решението за предоставяне на концесия се определят:

1. обектът на концесията и концесионната площ;

2. срокът на концесията;

3. условията, основните права и задълженията по концесията;
4. срокът за провеждане на търга, който не може да е по-кратък от 45 дни и по-дълъг от 90 дни от датата на обнародване на решението в „Държавен вестник“, а за концесии за добив на нефт и природен газ не може да бъде по-кратък от 120 и по-дълъг от 180 дни от обнародването на решението в „Официален вестник“ на Европейския съюз;
5. срокът за закупуване на тръжните книжа;
6. срокът, в който се приемат документите за участие в търга;
7. размерът на депозита или на гаранцията за участие в търга;
8. минималните изисквания относно финансовите и техническите възможности и относно лицата, които отговарят за изпълнение на дейностите по концесията и документите, с които се доказва изпълнението им;
9. други условия.

(б) Решението на Министерския съвет се обнародва в "Държавен вестник" и се публикува на интернет страницата на Министерството на енергетиката, а когато концесията е за добив на нефт и природен газ - и в „Официален вестник“ на Европейския съюз. Когато концесията е за добив на нефт и природен газ, в срок до 5 работни дни от обнародването в „Държавен вестник“ министърът на енергетиката изпраща решението за публикуване в „Официален вестник“ на Европейския съюз."

§ 32. Създава се чл. 45а:

„Чл. 45а. Заповедите по чл. 43, ал. 3 и решенията по чл. 44, ал. 1 и чл. 45, ал. 3 могат да се обжалват относно тяхната законосъобразност по реда на Административнопроцесуалния кодекс в 14-дневен срок от обнародването в „Държавен вестник“, а когато подлежат на публикуване в „Официален вестник“ на Европейския съюз – в 14-дневен срок от това публикуване. В тези случаи срокът за провеждане на конкурса или търга започва да тече от влизането в сила на съдебния акт.“

§ 33. Член 46 се изменя така:

„Чл. 46. (1) Конкурсната или тръжната процедура се провежда от комисия, назначена със заповед на министъра на енергетиката.

(2) Комисията се състои от нечетен брой членове и включва представители на администрацията на Министерския съвет, на Министерството на енергетиката, на Министерството на финансите или на други ведомства по преценка на министъра на енергетиката. Мнозинството от състава на комисията не може да бъде формирано от представители на едно ведомство. Определят се и резервни членове на комисията.

(3) За извършените действия и за приетите решения комисията съставя протокол/и.

(4) Със заповедта за назначаване на комисия министърът на енергетиката може да допусне възможността комисията да привлича консултанти.

(5) Като член на комисията и като консултант към нея не може да участва лице, което:

1. има частен интерес от разрешението или концесията;
2. е свързано лице с кандидат или участник в конкурса или търга, а в случаите, когато кандидатът или участникът е юридическо лице - и с член на неговия управителен или контролен орган.

(б) Членовете на комисията и консултантите са длъжни в 3-дневен срок от:

1. получаване на заповедта за назначаване на комисията да подадат декларация за липсата на частен интерес от разрешението или концесията;

2. узнаване на обстоятелството, че в процедурата участва свързано с тях лице, да подадат искане за освобождаване от комисията. Когато узнае, че в конкурса или търга участва свързано лице, член на комисията декларира това обстоятелство и не участва в работата на комисията.

(7) При наличие на частен интерес от предоставяното разрешение или концесия, при декларирана свързаност с кандидат или участник в конкурса или търга, както и в други случаи, при които по обективни причини член на комисията не може да изпълнява задълженията си, министърът на енергетиката назначава нов член на комисията. До назначаването на нов член в работата на комисията участва резервен член."

§ 34. Член 47 се изменя така:

„Чл. 47. (1) Заявление за участие в конкурс или търг може да подаде всяко българско или чуждестранно физическо или юридическо лице, регистрирано като търговец, както и всяко обединение на такива лица, за което са налице условията по чл. 23, ал. 1. Лице, което е подало заявление, има правата на кандидат в конкурса или търга. От датата на подаване на оферта лицето придобива правата на участник в конкурса или търга.

(2) Едно физическо или юридическо лице може да участва само в едно обединение.

(3) Свързани лица не могат да бъдат самостоятелни кандидати или участници в един и същ конкурс или търг, включително и като участници в различни обединения.

(4) С конкурсните или с тръжните книжа не може да се поставят изисквания обединенията да имат определена правна форма, за да могат да подадат заявление.

(5) Заявлението се подава по образец, одобрен от министъра на енергетиката.

(6) Заявлението съдържа:

1. името, съответно наименованието на кандидата, данните за контакт, включително електронен адрес, посочване на единен идентификационен код по чл. 23 от Закона за търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел, БУЛСТАТ и/или друга идентифицираща информация в съответствие със законодателството на държавата, в която кандидатът е установен;

2. документи по чл. 23, ал. 2 и/или ал. 3;

3. при кандидати обединения - копие на договора за обединение, а когато няма договор или в договора не е посочено лицето, което представлява участниците в обединението - и документ, подписан от лицата в обединението, в който се посочва представляващия;

4. информация относно начина и датата на закупуване на тръжните или конкурсните книжа, на плащане на таксата за участие и на внасяне на депозита за участие;

5. посочените в конкурсните или в тръжните книжа документи по чл. 23а, с които се доказва изпълнението на изискванията относно финансовите и техническите възможности и относно лицата, които отговарят за изпълнение на дейностите по разрешението или концесията;

6. други документи и/или информация, определени със заповедта или с решението за откриване на производството и в конкурсните или в тръжните книжа;

7. списък на документите и информацията, съдържащи се в заявлението, подписан от кандидата.

(7) Заявлението се поставя в запечатана непрозрачна опаковка, обозначена с надпис „Заявление за участие в конкурс/търг“, с посочване на наименованието на площта или на находището.“

§ 35. Член 48 се изменя така:

„**Чл. 48.** (1) Конкурс или търг се провеждат и когато има подадено само едно заявление.

(2) След изтичане на срока за получаване на заявления, определен в заповедта или с решението за откриване на производството комисията по чл. 46, ал. 1 в закрито заседание/я разглежда подадените заявления.

(3) За всяко заявление комисията се произнася по спазването на определените изисквания или по необходимостта от даване на срок за отстраняване на допуснати нередовности и/или непълноти, като посочва точно техния вид.

(4) При наличие на нередовности и/или непълноти, комисията изготвя и изпраща писмено уведомление до кандидата с посочване на констатираните нередовности и/или непълноти, точни указания и срок за отстраняването им.

(5) След изтичането на срока по ал. 4 комисията разглежда допълнително представените документи.

(6) Въз основа на резултатите от разглеждане на подадените заявления и допълнително представени документи комисията взема решение за допускане или за отказ за допускане до участие за всеки кандидат и го уведомява писмено за решението си.

(7) Отказът за допускане до участие в конкурса или търга подлежи на обжалване по съдебен ред по реда на Административнопроцесуалния кодекс.“

§ 36. Член 49 се изменя така:

„**Чл. 49.** (1) Допуснат до участие в конкурса или търга кандидат подава оферта в отделна непрозрачна запечатана опаковка с надпис „Оферта за конкурс/търг“, с посочване на наименованието на площта или на находището, която съдържа:

1. работна програма с разработките по отделните критерии за оценка и документите, с които се доказват, ако такива са определени с конкурсните книжа - при провеждане на конкурс;

2. ценово предложение - при провеждане на търг;

3. декларация за произход на средствата.

(2) Комисията отваря и разглежда постъпилите оферти в срок до 14 дни от изтичане на срока, определен за подаването им. При разглеждане на офертите комисията може по всяко време:

1. да проверява заявените от участниците обстоятелства и верността или автентичността на приложените документи, включително чрез официално запитване до компетентни органи;

2. да изисква представяне в определен срок на допълнителни доказателства за обстоятелства, посочени в офертата, или отстраняване на технически несъответствия в работната програма.

(3) При констатирани технически несъответствия в работната програма по комисията изпраща писмено уведомление до участника, което съдържа посочване на направените констатации, точни указания и срок за отстраняването им, който не може да е по-дълъг от 3 работни дни от получаване на искането.

(4) Допълнително представените документи по ал. 2, т. 2 стават неразделна част от офертата, като не могат да изменят или допълват офертата относно разработките по отделните критерии за оценка.

(5) Комисията класира участниците в съответствие с конкурсните или тържните изисквания.

(6) За спечелил конкурса се определя участникът, класиран на първо място в съответствие с методиката за оценка на офертите, определена в конкурсните книжа, а за спечелил търга - участникът, който е предложил най-високата цена.

(7) Комисията съставя протокол и го изпраща за утвърждаване от министъра на енергетиката в срок до 3 работни дни от приключване на работата на комисията. С протокола комисията предлага:

1. да бъде предоставено разрешение или концесия на спечелилия конкурса или търга участник;
2. прекратяване на търга или конкурса при наличие на някое от основанията по чл. 50а."

§ 37. Член 50 се изменя така:

„Чл. 50. (1) В случаите по чл. 49, ал. 7, т. 1 в тримесечен срок от утвърждаване на протокола, министърът на енергетиката:

1. издава разрешение за търсене и проучване или за проучване на подземни богатства по чл. 2, ал. 1, т. 1, 2, 4 - 7 на спечелилия конкурса или търга участник след одобрение от Министерския съвет и сключва договор в тримесечен срок от влизане в сила на разрешението;

2. внася в Министерския съвет предложение за даване на разрешение за търсене и проучване или за проучване на подземни богатства по чл. 2, ал. 1, т. 3 или за подземни богатства в континенталния шелф и в изключителната икономическа зона на Република България в Черно море, или за предоставяне на концесия.

(2) Министерският съвет:

1. одобрява издаването на разрешение за търсене и проучване на подземни богатства или за проучване на подземни богатства по чл. 2, ал. 1, т. 1, 2, 4 - 7;

2. приема решение за издаване на разрешение за търсене и проучване или за проучване на подземни богатства по чл. 2, ал. 1, т. 3 или за подземни богатства в континенталния шелф и в изключителната икономическа зона на Република България в Черно море на участника, спечелил конкурса и оправомощава министъра на енергетиката да сключи договор;

3. приема решение за предоставяне на концесия на участника, спечелил търга и оправомощава министъра на енергетиката да сключи договор.

(3) С решението по ал. 2, т. 2 и 3 Министерският съвет определя срок за сключване на договора, но не повече от шест месеца от влизане в сила на решението.

(4) Когато участникът, спечелил конкурса или търга не е търговец, разрешението се издава съответно концесията се предоставя на новоучредено българско или чуждестранно търговско дружество, в което участниците в обединението притежават целия капитал в съотношението от договора им за обединение. В тези случаи договорът се сключва с новоучреденото търговско дружество."

§ 38. Член 50а се изменя така:

„Чл. 50а. Конкурсът или търгът за предоставяне на разрешение или търгът за предоставяне на концесия се прекратява с решение на органа, открил производството, когато:

1. не е подадено нито едно заявление или нито една оферта;
2. няма допуснат участник;

3. нито една оферта не отговаря на изискванията на закона, на акта за откриване на производството или на изискванията на конкурсните или тръжните книжа;

4. отпадне необходимостта от провеждане на конкурса или търга в резултат на обстоятелства, които не са предвидени и не са могли да бъдат предвидени при приемане на акта за откриване на производството;

5. се установят нарушения при откриването или провеждането на конкурса или търга, които не могат да бъдат отстранени, без това да промени условията, при които е открито производството;

6. участникът, спечелил конкурса или търга и класираният на второ място участник последователно откажат да сключат договор."

§ 39. В част втора, глава втора, раздел II се създава се чл. 50б:

„Чл. 50б. Актовете, с които се издават разрешения или се предоставят концесии, както и актовете за прекратяване на конкурс или търг могат да се обжалват по реда на Административнопроцесуалния кодекс."

§ 40. В чл. 51 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 накрая се добавя „включително и по електронен път“;

2. Алинея 2 се изменя така:

„(2) Заявлението трябва да е написано на български език и да съдържа:

1. името, съответно наименованието на кандидата, данните за контакт, включително електронен адрес, посочване на единен идентификационен код по чл. 23 от Закона за търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел, БУЛСТАТ и/или друга идентифицираща информация в съответствие със законодателството на държавата, в която кандидатът е установен;

2. групата подземни богатства по чл. 2, ал. 1, за които се иска разрешението;

3. наименованието, местоположението, размера и координатите на характерните гранични точки на площта, илюстрирана с карта в подходящ мащаб с обозначена номерация на характерните гранични точки;

4. документите по чл. 23, ал. 2 и/или ал. 3;

5. информация относно начина и датата на плащане на таксата дължима при подаване на заявление."

3. В ал. 3 думите „запечатан плик“ се заменят със „запечатана опаковка“;

4. Алинея 4 се изменя така:

„(4) В 14-дневен срок от подаване на заявлението по ал. 1 длъжностни лица в Министерството на енергетиката проверяват наличието на всички изискуеми документи. При наличие на нередовности и/или непълноти до кандидата се изпраща писмено уведомление с посочване на констатираните нередовности и/или непълноти, както и точни указания за отстраняването им в 30-дневен срок от уведомяването. На кандидата се указва, че неотстраняването на нередовностите или непълнотите е основание за прекратяване на производството по подаденото заявление."

5. Създава се ал. 5:

„(5) Когато кандидатът не е посочил адрес на електронна поща и не бъде открит на посочения от него адрес, уведомлението по ал. 4 се публикува на интернет страницата на Министерството на енергетиката за срок от три месеца. В тези случаи 30-дневният срок за допълване на заявлението започва да тече от датата, на която е изтекъл тримесечния срок."

§ 41. Създава се чл. 51а:

„Чл. 51а. (1) Когато заявлението е в съответствие с изискванията, министърът на енергетиката извършва съгласуването по чл. 26, ал. 1.

(2) След получаването на всички становища по чл. 26, ал. 1, когато те са положителни, в „Държавен вестник“ се публикува съобщение за предстоящо предоставяне на разрешение.

(3) Когато в срока по чл. 39, ал. 1, т. 3 друг кандидат заяви интерес за същата площ и за същата група подземни богатства, получените документи по чл. 51, ал. 3 се връщат на подалия ги кандидат.

(4) С изтичането на срока по чл. 39, ал. 1, т. 3, когато не е заявен интерес за същата площ и за същата група подземни богатства от друг кандидат, се открива производство за предоставяне на разрешение за търсене и проучване или за проучване по право.

(5) В 30-дневен срок от откриване на производството по ал. 4 длъжностни лица в Министерството на енергетиката разглеждат работната програма по чл. 51, ал. 3. В случай че програмата не отговаря на установените технически или технологични стандарти, кандидатът се уведомява писмено да я коригира в съответствие с дадените му указания в 30-дневен срок от получаване на уведомлението. Кандидатът се уведомява писмено за приемането на работната програма в 14-дневен срок от разглеждането ѝ.

(6) Когато кандидатът не е посочил адрес на електронна поща и не бъде открит на посочения от него адрес, уведомленията по ал. 5 се публикуват на интернет страницата на Министерството на енергетиката за срок от три месеца. В тези случаи 30-дневният срок за допълване на заявлението и/или коригиране на работната програма започва да тече от датата, на която е изтекъл тримесечния срок.“

§ 42. Член 52 се изменя така:

„Чл. 52. (1) Министърът на енергетиката мотивирано прекратява производството по подаденото заявление, съответно производството за предоставяне на разрешение за търсене и проучване или за проучване, когато:

1. кандидатът не отговаря на изискванията на чл. 23;
2. кандидатът не е отстранил нередовностите или непълнотите в срока по чл. 51, ал. 4 или чл. 51а, ал. 5 след дадените му задължителни указания;
3. по писмено искане на кандидата, когато той е единствен след изтичане на срока по чл. 39, ал. 1, т. 3;
4. кандидатът е декларирал или представил невярна информация;
5. е налице основание по чл. 53а, ал. 3.

(2) Актът на министъра може да се обжалва по реда на глава десета, раздел IV от Административнопроцесуалния кодекс.“

§ 43. Член 53 се изменя така:

„Чл. 53. (1) Министърът на енергетиката преценява законосъобразността съобразно условията по чл. 56 и целесъобразността от предоставяне на разрешение за търсене и проучване или за проучване.

(2) Министърът на енергетиката изготвя проект на разрешение и го внася за одобрение от Министерския съвет в тримесечен срок от уведомлението по чл. 51а, ал. 5, изр. трето.

(3) В 15-дневен срок от одобрението на Министерския съвет, министърът на енергетиката издава разрешение за търсене и проучване или за проучване,

публикува го на интернет страницата на Министерството на енергетиката и го изпраща за обнародване в "Държавен вестник".

(4) В срок до 3 месеца от изтичане на срока за обжалване на разрешението по реда на Административнопроцесуалния кодекс, когато не е подадена жалба, министърът на енергетиката сключва договор с получилия разрешение кандидат. Когато в срока по изречение първо не бъде сключен договор по причини, за които титулярят на разрешението отговаря, разрешението губи правно действие."

§ 44. Създава се чл. 53а:

„Чл. 53а. (1) В случай, че в шестмесечен срок от подаване на заявлението не бъде внесен проект на разрешение за одобрение в Министерски съвет по причини, за които кандидатът отговаря, министърът на енергетиката или оправомощено от него длъжно лице уведомява писмено кандидата за потвърждаване на интерес от предоставяне на разрешението.

(2) В тримесечен срок от уведомяването по ал. 1, кандидатът за получаване на разрешение за търсене и проучване или за проучване потвърждава интереса си от предоставяне на разрешението и отстранява причините, поради които проектът на разрешение не може да бъде внесен за одобрение в Министерски съвет.

(3) Непотвърждаването на интерес в срока по ал. 2 или неотстраняване на причините, за които кандидата отговаря, е основание за прекратяване на производството по предоставяне на разрешение."

§ 45. Член 54 се изменя така:

„Чл. 54. (1) За предоставяне на концесия за добив по право при условията на чл. 29 се подава писмено заявление, включително по електронен път, до министъра на енергетиката, което съдържа:

1. името, съответно наименованието на кандидата, данните за контакт, включително електронен адрес, посочване на единен идентификационен код по чл. 23 от Закона за търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел, БУЛСТАТ и/или друга идентифицираща информация в съответствие със законодателството на държавата, в която кандидатът е установен;
2. подземните богатства по чл. 2, за които се иска концесията;
3. наименованието, местоположението и координатите на характерните гранични точки на концесионната площ;
4. номер и дата на удостоверение за търговско откритие;
5. информация относно начина и датата на плащане на таксата, дължима при подаване на заявление.

(2) Към заявлението се прилагат:

1. документи по чл. 23, ал. 2 и/или ал. 3 и по чл. 23а;
2. план за разработка на находището с кратко описание на целите, сроковете за започването му, вида, обема, методите, продължителността и стойността на предвидените дейности, както и мерките за опазване на земните недра и околната среда включително информацията по чл. 51, ал. 2 от Закона за водите, безопасността на населението и човешкото здраве и културните ценности;
3. концесионни обосновки - правна и финансово-икономическа обосновки, съответстващи на изискванията, определени в приложение № 2;

(3) В 14-дневен срок от подаване на заявлението длъжностни лица в Министерството на енергетиката проверяват наличието на изискуемите информация и документи. При наличие на нередовности и/или непълноти, включително когато планът за разработка на находището не отговаря на установените технически или технологични стандарти или на условията и мерките, предвидени с влязъл в сила

акт, постановен по реда на глава шеста от ЗООС или правната или финансово-икономическата обосновка не са в съответствие с изискванията, определени в приложение № 2, до кандидата се изпраща писмено уведомление с посочване на констатираните нередовности и/или непълноти, точни указания и срок за отстраняването им, който не може да бъде по-кратък от 30 дни и не по-дълъг от 60 дни от съобщението за това. На кандидата се указва, че неотстраняването на констатираните нередовности или непълноти е основание за прекратяване на производството по подаденото заявление.

(4) Когато кандидатът не е посочил адрес на електронна поща и не бъде открит на посочения от него адрес, уведомлението по 3 се публикува на интернет страницата на Министерството на енергетиката за срок от три месеца. В тези случаи определеният срок за допълване на документацията и/или коригиране на плана за разработка и/или обосновките, започва да тече от датата, на която е изтекъл тримесечния срок.

(5) С получаването на всички становища по чл. 26, ал. 1, когато те са положителни, производството за предоставяне на концесия по право се счита за открито, за което кандидатът се уведомява.

(6) Министърът на енергетиката мотивирано прекратява производството по подаденото заявление, съответно по предоставяне на концесия за добив, когато:

1. не е изпълнено някое от условията по чл. 29;
2. кандидатът не отговаря на някое от изискванията на чл. 23;
3. кандидатът не е отстранил допуснатите нередовности или непълноти в срока по ал. 3 или 4;
4. е постъпило писмено искане от титуляря на удостоверение за търговско откритие;
5. кандидатът е декларирал или представил невярна информация;
6. не е налице някое от условията по чл. 39, ал. 2, т. 5 или 6.

(7) В случаите по ал. 6 на титуляря на удостоверение за търговско откритие не се дължи обезщетение за направените от него разходи.

(8) Актът на министъра на енергетиката за прекратяване на производството за предоставяне на концесия за добив по право може да се обжалва по реда на глава десета, раздел IV от Административнопроцесуалния кодекс."

§ 46. Член 54а се изменя така:

„Чл. 54а. (1) Министърът на енергетиката преценява законосъобразността съобразно условията по чл. 56 и целесъобразността от предоставяне на концесия за добив.

(2) В срок до 6 месеца от откриване на производството, съответно от отстраняване на допуснатите нередовности и/или непълноти, министърът на енергетиката внася в Министерския съвет мотивирано предложение за предоставяне на концесия, проект на решение на Министерския съвет и проект на договор за концесия.

(3) С решението за предоставяне на концесия за добив се определят: предметът и срокът на концесията; лицето, което получава концесията; условията на концесията; основните права и задължения на страните; видът и размерът на гаранциите за изпълнение на задълженията по договора за концесия; изискванията, свързани с националната сигурност, отбраната на страната, опазването на земните недра и околната среда, защитените със закон територии, обекти и културни ценности, както и други изисквания на концесията.

(4) Решението на Министерския съвет се обнародва в "Държавен вестник".

(5) Решението на Министерския съвет може да се обжалва по реда на Административнопроцесуалния кодекс в 14-дневен срок от обнародването му в "Държавен вестник".

§ 47. Създава се чл. 54б:

„Чл. 54б. (1) В случай, че в срок до една година от подаване на заявлението не бъде внесено мотивирано предложение за предоставяне на концесия, проект на решение на Министерския съвет и проект на договор за концесия в Министерския съвет по причини, за които кандидатът отговаря, министърът на енергетиката или оправомощено от него длъжно лице уведомява писмено кандидата за потвърждаване на интерес от предоставяне на концесията.

(2) В тримесечен срок от уведомяването по ал. 1, кандидатът за получаване на концесия по право отстранява причините, поради които материалите по ал. 1 не може да бъдат внесени в Министерския съвет и потвърждава интереса си от предоставяне на концесията.

(3) Непотвърждаването на интерес в срока по ал. 2 и неотстраняването на причините, за които кандидатът отговаря, е основание за прекратяване на производството по предоставяне на концесия."

§ 48. В чл. 55 се правят следните изменения:

1. В ал. 1 думите „по чл. 54, ал. 6" се заменят с „по чл. 54а, ал. 2";

2. Алинея 2 се изменя така:

„(2) Когато в срока по ал. 1 не бъде сключен договор по причини, за които определеният за концесионер кандидат отговаря, решението за предоставяне на концесия губи правно действие."

§ 49. Член 56 се изменя така:

„Чл. 56. (1) Предоставянето на разрешение за търсене и проучване или за проучване, или на концесия за добив се отказва мотивирано, когато:

1. съществува опасност за националната сигурност, за отбраната на страната, за земните недра, за околната среда, за безопасността на населението и човешкото здраве или от разрушаване или увреждане на културни ценности;

2. кандидатът предяви искане за площ, в границите на която са предоставени права за търсене и проучване или за проучване, или за добив и не са налице условията по чл. 24а, ал. 1;

3. площта за търсене и проучване или за проучване, или за добив на подземни богатства по чл. 2, ал. 1, т. 5 или 6 попада в:

а) урбанизирана територия с граници, определени с влязъл в сила подробен устройствен план;

б) територия, в чиито граници има влязъл в сила устройствен план за изграждане на национален обект или на обект на социалната или на техническата инфраструктура - публична общинска собственост;

в) територия с обществено предназначение, която е включена в приета от общинския съвет програма или план за развитие на общината по чл. 21, ал. 1, т. 12 от Закона за местното самоуправление и местната администрация;

4. има прието решение на Министерския съвет по чл. 24а, ал. 2.

5. кандидатът не притежава технически и финансови възможности за извършване на дейността - при предявено искане за права за подземни богатства по чл. 2, ал. 1, т. 3 в континенталния шелф и в изключителната икономическа зона на Република България в Черно море.

(2) Отказът за предоставяне на разрешение за търсене и проучване или за проучване или на концесия за добив, с изключение на случаите по чл. 24а, ал. 2, може да се обжалва по реда на Административнопроцесуалния кодекс в 14-дневен срок от съобщаването му на заинтересованите лица – при разрешение за търсене и проучване или за проучване, съответно от обнародването на решението на Министерския съвет в „Държавен вестник“ – при концесия за добив.“

§ 50. Член 57 се изменя така:

„**Чл. 57.** Когато обстоятелство по чл. 56, ал. 1, т. 1 е възникнало след издаването на удостоверение за търговско откритие, кандидатът, направил откритието, се обезщетява за действително претърпените вреди по реда на действащото законодателство, като средствата се осигуряват по бюджета на Министерство на енергетиката.“

§ 51. В част втора, глава втора, раздел III се създава се чл. 57а:

„**Чл. 57а.** (1) Концесия за добив по право на държавно предприятие по чл. 62, ал. 3 от Търговския закон се предоставя по искане на министъра, който е определен за орган на управление на предприятието до министъра на енергетиката.

(2) В искането се съдържа:

1. информация за необходимостта от предоставяне на концесията и за изпълнение на условията по чл. 39, ал. 2, т. 5.

2. наименованието, местоположението и координатите на характерните гранични точки на находището;

3. координатите на характерните гранични точки на концесионната площ;

4. имотите – държавна собственост, които са в границите на концесионната площ;

5. изготвени от държавното предприятие план за разработка на находището със съдържание съгласно чл. 54, ал. 2, т. 2 и финансово-икономическа обосновка;

6. декларация, че предприятието притежава необходимите за извършване на добива управленски и финансови възможности.

(3) Министърът на енергетиката извършва съгласуването по чл. 26 и преценява законосъобразността съобразно условията на чл. 56, ал. 1, т. 1, 2 и 3 и целесъобразността на предложението за предоставяне на концесия за добив и внася в Министерския съвет мотивирано предложение за предоставяне на концесия, проект на решение на Министерския съвет и проект на договор за концесия.

(4) Министерският съвет приема решение за предоставяне на концесия по право на държавното предприятие. Решението е със съдържанието по чл. 54а, ал. 3.

(5) В срок до 3 месеца от влизането в сила на решението по ал. 4 министърът на енергетиката и държавното предприятие провеждат преговори и сключват договор за концесия.“

§ 52. В чл. 58 се правят следните изменения и допълнения:

1. Досегашният текст става ал. 1;

2. Създава се ал. 2:

„(2) Изискването за заплащане по ал. 1 не се прилага в случаите по чл. 39, ал. 2, т. 5 при условие, че държавното предприятие използва добитите подземни богатства по чл. 2, ал. 1, т. 5 за изпълнение на дейности от предмета на дейност на предприятието чрез свои персонал и техника. В останалите случаи държавното предприятие дължи концесионно плащане, определено при условията и по реда на чл. 61 и чл. 62.“

§ 53. В чл. 61 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 се създава изречение второ:

„Концесионно плащане се дължи и в случаите по чл. 34, т. 4 за добитите полезни изкопаеми от минните отпадъци, за които концесионерът не е платил такава.“

2. Алинея 2 се изменя така:

„(2) Концесионното плащане е цената, която концесионерът заплаща на концедента за предоставеното му право на експлоатация на подземни богатства чрез добив от съответното находище.“

3. Създават се нови ал. 3 и 4:

„(3) Конкретният размер на концесионното плащане за добив на подземни богатства по чл. 2, ал. 1, включително минималния му размер, се определя съгласно наредба, приета от Министерския съвет по предложение на министъра на енергетиката и министъра на финансите.

(4) За целите на изчисляване на размера на концесионното плащане всеки концесионер организира и осъществява счетоводното отчитане на дейността си в съответствие със Закона за счетоводството и приложимите счетоводни стандарти, като осигурява всеобхватното хронологично регистриране на счетоводната информация в аналитични и синтетични счетоводни сметки за всяка отделна концесия.“

4. Досегашните ал. 3, 4, 5 и 6 стават съответно ал. 5, 6, 7 и 8.

5. Досегашната ал. 7 става ал. 9 и в нея думите по ал. 6“ се заменят с „по ал. 8“.

§ 54. В чл. 62, ал. 4 думите „по чл. 61, ал. 3“ се заменят с „по чл. 61, ал. 5“.

§ 55. В чл. 63а се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинея 2 се изменя така:

„(2) Титулярят на разрешението или концесионерът предоставя финансово обезпечение за изпълнение на дейностите по ал. 1 чрез:

1. представяне на безусловна неотменяема банкова гаранция за всяка година от срока на съответния договор, издадена в полза на министъра на енергетиката, и валидна до издаване на нова безусловна неотменяема банкова гаранция;

2. откриване на доверителна сметка в банка, избрана от титуляря на разрешение или от концесионера и приемлива за министъра на енергетиката, в която прави вноски в съответствие с договора;

3. едновременното прилагане на способите по т. 1 и 2.“

2. Създават се ал. 4 и 5:

„(4) Титулярят по предоставено разрешение за търсене и проучване или за проучване на подземни богатства по чл. 2, ал. 1, т. 3 в континенталния шелф и в изключителната икономическа зона на Република България в Черно море или концесионерът по предоставена концесия за добив на подземни богатства по чл. 2, ал. 1, т. 3 в континенталния шелф и в изключителната икономическа зона на Република България в Черно море предоставя финансово обезпечение за обезпечаване на отговорността за предотвратяване и отстраняване на непосредствена заплаха от възникване на екологични щети или за екологични щети, причинени от сондажни, търсещи, проучвателни или добивни дейности в териториалното море, континенталния шелф и в изключителната икономическа зона на Република България в Черно море.

(5) Финансовото обезпечението по ал. 4 се договаря между страните в съответния договор.“

§ 56. В чл. 63б се правят следните изменения:

1. В ал. 1 изречение първо се заличава.
2. В ал. 2 думите „след приемане на извършените дейности по ал. 1“ се заличават.

§ 57. В чл. 64, ал. 6 думите „и 17“ се заличават.

§ 58. В наименованието на глава четвърта в част втора след думата „ДОГОВОРИ“ се добавя „ИЗМЕНЕНИЕ“.

§ 59. В чл. 66, ал. 1 се правят следните изменения:

1. Точка 6 се изменя така:
„б. работна програма, която съдържа видове, обеми, стойности и срокове на дейностите по предоставеното разрешение;“
2. В т. 8 думата „преотстъпване“ се заменя с „прехвърляне“;
3. В т. 13 думата „инспекции“ се заменя с „осъществяване на контрол“;
4. В т. 14 думите „безопасността и здравето на работещите“ се заменя с „човешкото здраве“;
5. Точка 17 се заличава.

§ 60. В част втора, глава четвърта, раздел I се създават чл. 66а, 66б, 66в и 66г:

„Чл. 66а. (1) Договорът за концесия с държавно предприятие в случаите по чл. 39, ал. 2, т. 3 съдържа реквизитите по чл. 66, ал. 1, както и:

1. дейностите, за изпълнение на които държавното предприятие може да използва добитите подземни богатства по чл. 2, ал. 1, т. 5;
2. забрана за разпореждане с или за използване на добитите подземни богатства по чл. 2, ал. 1, т. 5 за дейности, извън тези по т. 1;
3. описание на имотите – държавна собственост, които са предоставени на предприятието за нуждите на дейностите по концесията;
4. условие за извършване на добив на подземни богатства по чл. 2, ал. 1, т. 5 след влизане в сила на решение по ОВОС, с което се одобрява осъществяването, или на решение да не се извършва ОВОС на инвестиционното предложение за добив и първична преработка на подземните богатства по чл. 2, ал. 1, т. 5, издадени по реда на Закона за опазване на околната среда.

(2) Държавното предприятие – концесионер не може да заявява прехвърляне на трето лице на правата и задълженията, произтичащи от предоставената концесия за добив.

Чл. 66б. (1) Концесионният договор може да се изменя и/или допълва по взаимно съгласие на страните с допълнително споразумение при:

1. последващо възникване на опасност за националната сигурност, за отбраната на страната, за околната среда, за безопасността на населението и човешкото здраве или от разрушаване или увреждане на културни ценности;
2. частично погиване на обекта на концесията или при обективна невъзможност за ползването му по предназначение;
3. настъпване на обстоятелства, в резултат на които ползите на концесионера от концесията надвишават прогнозираните при предоставянето на концесията ползи;
4. в други случаи, определени с този закон или в договора.

(2) Когато измененията и/или допълненията са в рамките на решението за предоставяне на концесия, допълнителното споразумение се сключва с министъра на енергетиката, без да е необходимо приемане на решение на Министерски съвет за даване на съгласие за изменение и/или допълнение на договора, а в останалите случаи допълнителното споразумение се сключва от министъра на енергетиката след приемане на решение на Министерски съвет.

Чл. 66в. (1) В случаите по чл. 36, ал. 2 и чл. 66б всяка от страните може да поиска изменение и/или допълнение на концесионния договор с мотивирано предложение.

(2) Искането на концесионера се отправя към министъра на енергетиката, който преценява законосъобразността и целесъобразността на предложението в срок до 3 месеца от постъпването му.

(3) Концесионерът изразява становище по направено от министъра предложение в срок до 3 месеца от получаването му.

(4) При приемане на отправеното предложение, страните сключват допълнително споразумение за изменение и/или допълнение на договора съответно министърът на енергетиката внася мотивирано предложение до Министерския съвет за даване на съгласие за изменение и/или допълнение на договора. В случаите по чл. 36, ал. 2 с мотивираното предложение министърът на енергетиката може да предложи на Министерския съвет да даде съгласие и за изменения и/или допълнения в концесионния договор, които са следствие от продължаването на срока на концесията.

(5) Министерският съвет приема решение по внесеното от министъра на енергетиката мотивираното предложение.

(6) Страните сключват допълнително споразумение към концесионния договор в съответствие с решението по ал. 5.

(7) Разпоредбите по предходните алинеи се прилагат и при изменение и/или допълнение на договори за търсене и проучване или за проучване на подземни богатства по чл. 2, ал. 1, т. 3 или на подземни богатства в континенталния шелф и в изключителната икономическа зона на Република България в Черно море.

Чл. 66г. (1) Когато някоя от страните твърди, че е възникнало основание за изменение и/или допълнение на концесионния договор, но не може да бъде постигнато съгласие за изменението и/или допълнението на договора, спорът се решава по реда на действащото законодателство.

(2) След влизането в сила на съдебното решение страните подписват допълнително споразумение за изменение и/или допълнение на договора или концесионният договор остава непроменен."

§ 61. В чл. 67 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 3 думите „юридическото лице“ се заменят с „търговеца“, а думите „по чл. 23“ - с „и представи документите по чл. 23 и чл. 23а“;

2. В ал. 4 думите „юридическото лице“ се заменят с „търговеца“, а думите „по чл. 23“ - с „и представи документите по чл. 23 и чл. 23а“;

3. Създава се ал. 5:

„(5) Договор за концесия по чл. 66а се прекратява при:

1. настъпване на някое от основанията по ал. 2, т. 1, 2, 4 - 7;

2. прекратяване на дейността на държавното предприятие, освен ако със закон не е определено друго държавно предприятие, на което да се прехвърлят правата и задълженията по концесията;

3. нарушаване на забраната по чл. 66а, ал. 1, т. 2;

4. настъпване на друго условие, определено със закона, с който е образувано държавното предприятие.”

§ 62. В чл. 68, ал. 2 думите „условията на договора“ се заменят с „действащото законодателство или с клаузите на сключения договор”.

§ 63. В чл. 69, ал. 1 се правят следните изменения:

1. В текста преди т. 1 думата „решение“ се заменя с „акт”;

2. Точка 2 се изменя така:

„2. възникне опасност за националната сигурност, за отбраната на страната, за околната среда, за безопасността на населението и човешкото здраве или от разрушаване или увреждане на културни ценности;”

§ 64. В чл. 71 се правят следните изменения и допълнения:

1. Досегашният текст става ал. 1 и в него думите „от Търговския закон, на Закона за задълженията и договорите“ се заменят с „от Търговския закон и на Закона за задълженията и договорите”;

2. Създава се ал. 2:

„(2) Министърът на енергетиката представлява Министерския съвет по дела, свързани с изпълнението и прекратяването на концесионните договори, включително предявява вземания на концедента по съдебен ред.”

§ 65. В част втора, глава четвърта се създава раздел II „а“ с чл. 71а, 71б и 71в:

„Раздел IIа Последници от прекратяване на концесионния договор

Чл. 71а. (1) При прекратяване на концесионния договор концесионерът е длъжен да предаде обекта на концесия на комисия, назначена от министъра на енергетиката. За предаването и приемането на обекта се съставя протокол, който се подписва от членовете на комисията и от упълномощен представител на концесионера.

(2) В състава на комисията се включват представители на Министерството на енергетиката, на Министерството на регионалното развитие и благоустройството и на съответния областен управител, в чието управление следва да премине обектът на концесия.

(3) Срокът за предаване и/или приемане на обекта на концесията е 30 дни от датата на прекратяване на концесионния договор или от датата на приемане на извършени дейности по ликвидация или консервация на миннодобивния обект и рекултивация на засегнатите земи, а в случаите на отказ от продължаване на концесионния договор с правоприменник - от датата на отказа.

(4) Когато концесионерът откаже да предаде обекта, както и когато към датата на прекратяване на концесионния договор търговецът – концесионер е прекратен без правоприменник, комисията по ал. 1 съставя констативен протокол за отказ от предаване на обекта, съответно за невъзможност за предаване на обекта. Протоколът е основание за издаване на заповед за изземване на обекта от областния управител по реда на Закона за държавната собственост.

(5) От датата на приемане на обекта, а в случаите по ал. 4 - от датата на изземването, обектът преминава в управление на областния управител.

Чл. 71б. В 14-дневен срок от датата на приемане на обекта министърът на енергетиката уведомява Министерския съвет и представя информация в Националния концесионен регистър за основанието, датата на прекратяване на договора и датата на приемане на обекта.

Чл. 71в. (1) При предсрочно прекратяване на концесията, концесионерът има право на обезщетение за направените в съответствие с концесионния договор подобрения и приращения в размер на тяхната историческа цена след приспадане на съответните амортизационни отчисления, чийто годишен размер не може да бъде по-малък от данъчно признатите амортизации за срока на концесията.

(2) Обезщетението по ал. 1 не се дължи, когато концесионният договор е прекратен едностранно от концесионера или по негова вина."

§ 66. В чл. 75 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 думите „вещно право на ползване“ се заменят с „или прехвърля вещно право“, а думите „условията, редът и обезщетението за ползването на земята“ се заменят с „условията и редът за плащане на възнаграждение за това право“;

2. В ал. 2 след думите „заинтересованата страна“ се добавя „на която са предоставени права за подземните богатства по чл. 2, ал. 1, т. 1 - 4“.

§ 67. В чл. 79 думите „запаси и/или ресурси“ се заменят със „запаси или запаси и ресурси“;

§ 68. В чл. 82 ал. 1 се изменя така:

„(1) Търсенето, проучването, добивът и първичната преработка на подземни богатства, техническата ликвидация и консервацията на геологопроучвателни и миннодобивни обекти и рекултивацията на засегнатите земи се осъществяват въз основа на съгласувани от министъра на енергетиката или оправомощено от него длъжностно лице цялостни и годишни работни проекти.“

§ 69. В чл. 87, ал. 2, т. 7 думите „ликвидация и/или консервация“ се заменят с „ликвидация или консервация“.

§ 70. В чл. 88 се правят следните изменения:

1. В т. 3 думите „ликвидация и/или консервация“ се заменят с „ликвидация или консервация“;

2. В т. 8 думите „запаси и/или ресурси“ се заменят със „запаси или запаси и ресурси“.

§ 71. В част трета, глава пета се създават чл. 92а, 92б, 92в, 92г, 92д и 92е:

„Чл. 92а. (1) Цялостният контрол по изпълнение на договорите за търсене и проучване или за проучване или за концесия за добив се осъществява от министъра на енергетиката.

(2) Контролът по изпълнението на договорите включва периодичен контрол на изпълнението на условията на разрешението или концесията и на задълженията на титуляря или на концесионера в съответствие с предвиденото в договорите.

(3) Контролът се осъществява чрез:

1. длъжностни лица от Министерство на енергетиката;
2. назначени от министъра на енергетиката комисии за контрол по изпълнението на концесионните договори (комисии за контрол);
3. лица, на които са възложени контролни дейности.

Чл. 92б. (1) Длъжностните лица по чл. 92а, ал. 3, т. 1 осъществяват периодичен контрол чрез:

1. проверка и анализ на документите за отчитане на резултатите от изпълнението на задълженията на титуляря/концесионера, определени в съответния договор;

2. планирани проверки на място, извършвани въз основа на предварително одобрен график;

3. извънредни проверки на място – при възникнала необходимост.

(2) Проверките по изпълнението на договорите завършват с констатации по отношение на изпълнението им.

Чл. 92в. (1) Контролът по изпълнение на договорите за търсене и проучване или за проучване се осъществява от длъжностните лица по чл. 92а, ал. 3, т. 1.

(2) За резултатите от извършения контрол длъжностните лица изготвят доклад до министъра на енергетиката.

Чл. 92г. (1) Контролът по изпълнение на договорите за концесия за добив се осъществява от длъжностните лица по чл. 92а, ал. 3, т. 1.

(2) Въз основа на констатациите от извършения контрол длъжностните лица изготвят доклад до съответната комисия за контрол. При констатирано неизпълнение с доклада се предлагат мерки за отстраняване на констатираните неизпълнения на условия и/или задължения по съответния договор, както и за сезиране на компетентните органи – при констатирано неизпълнение на нормативни изисквания.

Чл. 92д. (1) В зависимост от броя на контролираните договори за концесия за добив, от вида на обектите на концесия и от териториалното им местоположение министърът на енергетиката назначава една или повече комисии за контрол.

(2) В състава на комисията се включват представители на специализираната администрация на Министерския съвет, на Министерството на енергетиката и на Министерството на финансите.

(3) Министърът на енергетиката издава заповед, с която определя:

1. председателя и заместник-председателя на комисията;
2. поименния състав на останалите членове на комисията.

(4) Комисията за контрол разглежда внесените доклади по чл. 92г, ал. 2. При констатирано неизпълнение, комисията приема решения, с които дава указания на длъжностните лица по чл. 92а, ал. 3, т. 1 или прави предложения до министъра на енергетиката.

(5) Комисията за контрол приема годишен доклад за изпълнението на договорите за концесия за добив, който след одобряването му от министъра на енергетиката, се представя на концедента и на министъра на финансите.

(6) При необходимост, комисията за контрол има право да предлага на министъра на енергетиката възлагането на трети лица на изпълнението на определени експертни или технически дейности, свързани с контролната дейност.

Чл. 92е. Условията и редът за осъществяване на контрол по изпълнението на договорите за търсене и проучване или за проучване или за концесия за добив се уреждат в наредба на Министерския съвет.“

§ 72. В чл. 93 се правят следните изменения:

1. В ал. 2 текстът преди т. 1 се изменя така:

„(2) Юридическо лице, което извършва добив на подземни богатства без надлежно предоставена концесия или с концесия, чието действие е спряно по реда на чл. 68 и на сключения договор, се наказва с имуществена санкция:“

2. В ал. 5 думите „глобата или“ се заличават;

§ 73. Създава се чл. 94а:

„Чл. 94а. (1) Който извършва дейности, свързани с производствени или непроизводствени инсталации, включително сондажни дейности или комбинирани дейности в териториалното море, континенталния шелф и в изключителната икономическа зона на Република България в Черно море, без надлежно съгласуван вътрешен план за аварийно реагиране и/или негово изменение в съответствие с Наредбата за изискванията за предотвратяване на аварии при търсене и проучване или добив на подземни богатства – нефт и природен газ в териториалното море, континенталния шелф и в изключителната икономическа зона на Република България в Черно море, се наказва с глоба или с имуществена санкция в размер на 100 000 лева.

(2) Който извършва дейности, свързани с производствени или непроизводствени инсталации, включително сондажни дейности или комбинирани дейности в териториалното море, континенталния шелф и в изключителната икономическа зона на Република България в Черно море, без надлежно приет доклад за големите опасности или негово изменение в съответствие с Наредбата за изискванията за предотвратяване на аварии при търсене и проучване или добив на подземни богатства – нефт и природен газ в териториалното море, континенталния шелф и в изключителната икономическа зона на Република България в Черно море, се наказва с глоба или с имуществена санкция в размер на 200 000 лева.“

§ 74. В чл. 95, ал. 1 след думите „по чл. 93 и 94“ се заменят с „по чл. 93, 94 и 94а“.

§ 75. В § 1 от допълнителните разпоредби се правят следните изменения и допълнения:

1. В т. 1 думите „находище на“ се заличават;
2. В т. 18 думите „запаси и/или ресурси“ се заменят със „запаси или запаси и ресурси“;
3. В т. 24 след думите „са отпадъци“ се добавя „в твърдо, течно или шламово състояние“;
4. Създават се т. 57, 58, 59 и 60:
  - „57. „инвестиционно предложение“ е понятие по смисъла на § 1, т. 17 от допълнителните разпоредби на Закона за опазване на околната среда.
  - 58. „обект на концесия“ са подземните богатства, представляващи изключителна държавна собственост, за които е предоставена концесията за добив.
  - 59. „принадлежност“ е прилежащата техническа инфраструктура по смисъла на § 5, т. 31 от допълнителните разпоредби на Закона за устройство на територията и всяка друга самостоятелна вещ, които осигуряват безпрепятственото и нормалното функциониране на дейностите по концесията.
  - 60. „свързани лица“ е понятие по смисъла на § 16 от допълнителните разпоредби на Закона за концесиите.“

§ 76. Създава се приложение № 1 към чл. 45, ал. 4:

„Приложение № 1 към чл. 45, ал. 4

Изисквания към концесионните анализи

I. Общи изисквания

1. Концесионните анализи се оформят и представят на хартиен и електронен носител, като единен документ, който съдържа:

- 1.1. въведение;
- 1.2. обща част;

- 1.3. екологичен, финансово-икономически и правен анализи;
- 1.4. общи изводи и препоръки;
- 1.5. приложения.
2. Общата част включва информация и аналитична част, която е обща за концесионните анализи по т. 1.
3. С общите изводи и препоръки в концесионните анализи се оформя становището относно законосъобразността и целесъобразността на предоставянето на концесията.
4. Приложенията към концесионните анализи са на хартиен носител и съдържат най-малко:
  - 4.1. доказателства за собствеността, предназначението и начина на трайно ползване на имотите, включени концесионната площ (извадка от картата на възстановената собственост и др. подобни);
  - 4.2. графична индивидуализация (схема и координатен регистър) на обекта на концесията;
  - 4.3. други документи, които съдържат данни, въз основа на които са изготвени концесионните анализи.
5. Анализите се подписват от авторите и към тях се прилагат документите, удостоверяващи тяхната правоспособност, когато такава се изисква със закон.

II. Специфични изисквания

1. Въведението включва:
  - 1.1. Предмет, обект и цел на концесията.
  - 1.2. Обща информация за изготвяне на анализите:
    - 1.2.1. предмет и цел на концесионните анализи;
    - 1.2.2. източници на информация и актуалност на данните;
    - 1.2.3. договор за възлагане и данни за екипа.
2. Общата част включва и:
  - 2.1. Определяне на фактическото и правното основание за предоставяне на концесията за добив.
  - 2.2. Индивидуализация на обекта на концесията, концесионната площ, прилежащата инфраструктура и другите принадлежности.
  - 2.3. Установяване и анализ на основните характеристики на обекта на концесията за добив.
3. Екологичният анализ включва:
  - 3.1. Обща информация;
  - 3.2. Техническа характеристика на концесията – предмет, местоположение, описание на обекта и дейността; описание на основните технологични процеси; инфраструктура; етапи на концесията;
  - 3.3. Характеристика на други дейности, свързани с инвестиционното предложение (например: необходимост от изграждане на нови елементи на инфраструктурата, третиране на отпадъчните води и др.);
  - 3.4. Характеристики на потенциалното въздействие - кратко описание на възможните въздействия вследствие на реализацията на инвестиционното предложение;
  - 3.5. Определяне на очаквано замърсяване и дискомфорт на околната среда и на риска от инциденти;
  - 3.6. Определяне на чувствителни територии, включително чувствителни зони, уязвими зони, защитени зони, включително дали концесионната площ засяга, или тангира контурите на защитени зони от мрежа „НАТУРА 2000“ като част от

Европейската екологична защитена зона, във връзка с чл. 5 и 6 от Закона за биологичното разнообразие, санитарно-охранителни зони и други;

3.7. Характеристики на потенциалното въздействие - кратко описание на възможните въздействия вследствие на реализацията на инвестиционното предложение:

3.7.1. въздействие върху хората и тяхното здраве, земеползването, материалните активи, атмосферния въздух, атмосферата, водите, почвата, земните недра, ландшафта, природните обекти, минералното разнообразие, биологичното разнообразие и неговите елементи, защитените територии, единични и групови културни ценности, както и очакваното въздействие от естествени и антропогенни вещества и процеси, различните видове отпадъци и техните местонахождения, рисковите енергийни източници - шумове, вибрации, радиации, както и някои генетично модифицирани организми;

3.7.2. въздействие върху елементи от Националната екологична мрежа, включително на разположените в близост до обекта на концесията;

3.7.3. вид на въздействието (пряко, непряко, вторично, кумулативно, краткотрайно, средно или дълготрайно, постоянно или временно, положително или отрицателно);

3.8. Описание и анализ на компонентите и факторите на околната среда, които се очаква да бъдат обект на въздействие в резултат от предоставянето на концесията за добив;

3.9. Експертна прогноза за предполагаемото въздействие върху засегнатите в резултат на дейностите по концесията компоненти и фактори на околната среда;

3.10. Мерки за намаляване отрицателното въздействие от концесионната дейност върху компонентите на околната среда;

3.11. Управление на минните отпадъци, които се очаква да се генерират по време на експлоатацията на обекта на концесията;

3.12. Действия при аварийни ситуации;

3.13. Собствен мониторинг (при необходимост) на засегнатите в резултат на осъществяването на концесията компоненти на околната среда;

3.14. Ликвидация на миннодобивния обект и рекултивация на засегнатите в резултат на експлоатацията земи, в които се включва отстраняването на екологични щети (при необходимост);

3.15. Заключение за допустимото замърсяване на околната среда в съответствие с действащото в страната законодателство.

4. Финансово-икономическият анализ включва:

4.1. Описание и характеристика на обекта на концесия, както и на възможните технологии, свързани с ползване на обекта на концесия;

4.2. Технически изисквания и нива, необходими за осъществяване на дейността и ползването на обекта, включително оборудване, гарантиращо спазване на изискванията по опазване на околната среда;

4.3. Минимална инвестиционна, работна и рекултивационна програма във връзка с осъществяването на концесията по години, включително индивидуализиране и оценяване на задължителните подобрения;

4.4. Анализ на разходите и на приходите от концесията, включително нулев сценарий, съдържащ:

4.4.1. анализ на разходите по години – за инвестиции, за експлоатация, за ликвидация и рекултивация и други, свързани с ползването на обекта;

4.4.2. анализ на очакваните приходи по години в резултат на ползването на обекта; принципи, начин и особености на ценообразуването на дадения пазар;

4.5. Предварителна оценка и предложение за вид, размер и начин на внасяне на концесионното плащане;

4.6. Анализ и изводи за ефективността на проекта, извършени въз основа на вътрешната норма на възвръщаемост, нетната настояща стойност, срок на откупуване на инвестициите и предложение за размера на концесионното плащане;

4.7. Обосновано предложение за срок на концесията, включително в зависимост от необходимия период за възстановяване на вложените инвестиции;

4.8. Анализ на рисковете и изготвяне на матрица за разпределението им;

4.9. Предложения за вида, размера и начина на плащане на депозити, гаранции и други обезпечения за изпълнение на задълженията по концесионния договор.

5. Правният анализ включва:

5.1. Анализ на нормативната уредба, регламентираща дейностите, свързани с обекта на концесията, и за определяне на задължителните изисквания, които се спазват от страните по концесионния договор. Определяне на правното основание за предоставяне на концесия за добив на подземни богатства;

5.2. Установяване и анализ на собствеността върху земите, покриващи находището, както и на прилежащата инфраструктура и другите принадлежности, включително наличието на ограничени вещни права и други тежести. Установяване предназначението на земите, покриващи обекта на концесия;

5.3. Установяване наличието на права на трети лица, имащи отношение към ползването на обекта, и установяване на необходимостта от извършване на отчуждителни процедури;

5.4. Анализ и препоръки относно съдържанието на концесионния договор, включително:

5.4.1. условия за влизане в сила на концесионния договор;

5.4.2. условия за осъществяване на концесията;

5.4.3. права и задължения на страните по договора;

5.4.4. отговорност за неизпълнение на задълженията по договора;

5.4.5. условия и ред за решаване на споровете между страните.

6. Общи изводи и препоръки:

6.1. Анализ на законосъобразността и целесъобразността от предоставяне на концесията, включително установяване на наличието или необходимостта от предотвратяване на обстоятелства, които създават опасност за националната сигурност, за отбраната на страната, за околната среда, за безопасността на населението и човешкото здраве, от разрушаване или увреждане на културни ценности и на други обстоятелства, определени със закон.

6.2. Мотивиране на:

6.2.1. отделните елементи от съдържанието на решението за откриване на процедурата за предоставяне на концесия;

6.2.2. минималните нива на приложимите изисквания;

6.2.3. препоръчителните условия, на които трябва да отговарят офертите;

6.3. Обосновани предложения за вида и размера на гаранциите за изпълнение на задълженията по концесионния договор и за други обезпечения по договора."

§ 77. Създава се Приложение № 2 към чл. 54, ал. 2, т. 3:

„Приложение № 2 към 54, ал. 2, т. 3

Изисквания към концесионните обосновки

1. Концесионните обосновки - правна и финансово-икономическа се оформят и представят на хартиен и електронен носител, като единен документ. Приложенията към концесионните обосновки са на хартиен носител и съдържат най-малко доказателства за собствеността, предназначението и начина на трайно ползване на имотите, покриващи концесионната площ (извадка от картата на възстановената собственост и др. подобни); графична индивидуализация (схема и координатен регистър) на обекта на концесията; други документи, които съдържат данни, въз основа на които са изготвени концесионните обосновки.

2. Правната обосновка включва:

2.1. Анализ на нормативната уредба, регламентираща дейностите, свързани с обекта на концесията, и за определяне на задължителните изисквания, които се спазват от страните по концесионния договор. Определяне на правното основание за предоставяне на концесия за добив на подземни богатства. Анализ на кумулативното наличие на трите предпоставки за приложението на чл. 29.

2.2. Установяване и анализ на собствеността върху земите, покриващи находището, както и на прилежащата инфраструктура и другите принадлежности, включително наличието на ограничени вещни права и други тежести. Установяване предназначението на земите, покриващи обекта на концесия.

2.3. Установяване наличието на права на трети лица, имащи отношение към ползването на обекта, и установяване на необходимостта от извършване на отчуждителни процедури.

2.4. Анализ и препоръки относно съдържанието на концесионния договор, включително:

- 2.4.1. условия за влизане в сила на концесионния договор;
- 2.4.2. условия за осъществяване на концесията;
- 2.4.3. права и задължения на страните по договора;
- 2.4.4. отговорност за неизпълнение на задълженията по договора;
- 2.4.5. условия и ред за решаване на споровете между страните;

3. Финансово-икономическата обосновка включва:

3.1. Описание и характеристика на обекта на концесия, както и на възможните технологии, свързани с ползване на обекта на концесия.

3.2. Технически изисквания и нива, необходими за осъществяване на дейността и ползването на обекта, включително оборудване, гарантиращо спазване на изискванията по опазване на околната среда.

3.3. Минимална инвестиционна, работна и рекултивационна програма във връзка с осъществяването на концесията по години.

3.4. Анализ на разходите и на приходите от концесията, включително нулев сценарий, съдържащ:

3.4.1. анализ на разходите по години – за инвестиции, за експлоатация, за ликвидация и рекултивация и други, свързани с ползването на обекта;

3.4.2. анализ на очакваните приходи по години в резултат на ползването на обекта; принципи, начин и особености на ценообразуването на дадения пазар.

3.5 Предварителна оценка и предложение за вид, размер и начин на внасяне на концесионното плащане.

3.6. Анализ и изводи за ефективността на проекта, извършени въз основа на вътрешната норма на възвръщаемост, нетната настояща стойност, срок на откупуване на инвестициите и предложение за размера на концесионното плащане.

3.7. Обосновано предложение за срок на концесията, включително в зависимост от необходимия период за възстановяване на вложените инвестиции.

3.8. Анализ на рисковете и изготвяне на матрица за разпределението им.

4. Обосновките се подписват от авторите и към тях се прилагат документите, удостоверяващи тяхната правоспособност, когато такава се изисква със закон.

Преходни и заключителни разпоредби

§ 78. (1) В срок до 3 месеца от влизането в сила на закона министърът на енергетиката уведомява писмено лицата, заявили в срок права за предоставяне на концесия при условията и по реда на § 4, 4а или 4б от Преходните и заключителни разпоредби към Закона за концесиите (обн., ДВ, бр. 36 от 2006 г., отм., бр. 96 от 2017 г.), по които заявления не е прието решение от Министерски съвет за предоставяне на концесия за добив на подземни богатства без търг или конкурс, за необходимостта от предоставяне на концесионни анализи - екологичен, финансово-икономически и правен анализи, съответстващи на изискванията, определени в приложение № 1 към чл. 45, ал. 4.

(2) Срокът за представяне на концесионните анализи е тримесечен от датата на получаване на уведомлението.

(3) В 14-дневен срок от представяне на концесионните анализи, същите се проверяват и в случай че не отговарят на изискванията, определени в приложение № 1 към чл. 45, ал. 4, кандидатът се уведомява писмено да ги коригира в съответствие с дадените му указания в 30-дневен срок от получаване на уведомлението.

(4) Когато в срока по ал. 2 или ал. 3 не бъдат представени изискуемите анализи, правото за получаване на концесия без търг или конкурс се погасява от датата на изтичане на съответния срок и концесията се предоставя по общия ред.

(5) След приемане на концесионните анализи, министърът на енергетиката извършва съгласуването по чл. 26.

(6) С получаването на всички становища по чл. 26, ал. 1, когато те са положителни, производството за предоставяне на концесия по право се счита за открито и министърът на енергетиката преценява законосъобразността съобразно условията на чл. 56, ал. 1 и целесъобразността от предоставяне на концесия за добив.

(7) Министърът на енергетиката в срок до 6 месеца от откриване на производството внася в Министерския съвет мотивирано предложение за предоставяне на концесия, проект на решение на Министерския съвет и проект на договор за концесия.

(8) Министерският съвет приема решение за предоставяне на концесия по право. Решението е със съдържанието по чл. 54а, ал. 3.

(9) Концесията се предоставя при спазване на условията на § 4, 4а или 4б към преходните и заключителни разпоредби на Закона за концесиите (обн., ДВ, бр. 36 от 2006 г., отм., бр. 96 от 2017 г.).

§ 79. (1) В срок до 3 месеца от влизането в сила на закона министърът на енергетиката уведомява писмено концесионерите по сключени договори за концесия за добив на подземни богатства по отменената ал. 2 на чл. 3 от Закона за подземните богатства, за които не е взето решение от Министерски съвет за изменение и допълнение на концесионния договор в съответствие с действащото законодателство, за необходимостта от предоставяне на документите по чл. 54.

(2) Срокът за представяне на документите е 3 месеца от датата на получаване на уведомлението.

(3) Когато в срока по ал. 2 не бъдат представени изискуемите документи, концесионният договор се прекратява с решение на Министерски съвет поради противоречие със закона.

§ 80. В срок до една година от влизането в сила на този закон концесионерите по предоставени концесии за добив на подземни богатства, по които концесионните договори не предвиждат задължение за изготвяне и предоставяне на цялостен работен проект за ликвидация или консервация на миннодобивния обект и за рекултивация на засегнатите земи, изготвят и предоставят проекта на министъра на енергетиката за съгласуване.

§ 81. (1) Сключените до влизането в сила на този закон договори запазват действието си и се изпълняват в съответствие с договорените в тях условия.

(2) Разпоредбите на този закон относно изменението, включително на срока, и прекратяването на договорите се прилагат за договорите по ал. 1.

§ 82. (1) Министерският съвет приема наредбата по чл. 92а в срок до 6 месеца от влизането в сила на закона.

(2) Нормативните актове по прилагането на закона се привеждат в съответствие с този закон в срок до 6 месеца от влизането му в сила.

§ 83. В **Закона за горите** (обн., ДВ, бр. 19 от 2011 г.; изм., бр. 43 от 2011 г., бр. 38, 60, 82 и 102 от 2012 г., бр. 15, 27, 66 и 109 от 2013 г., бр. 28, 53, 61 и 98 от 2014 г., бр. 60, 79 и 100 от 2015 г., бр. 13, 15, 57, 61 и 95 от 2016 г., бр. 13, 58 и 103 от 2017 г., бр. 17, 77 и 83 от 2018 г. и бр. 1 от 2019 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 69:

а) в ал. 1:

аа) точка 1 се изменя така:

„1. за извършване на дейности, свързани с търсене и проучване или с проучване на подземни богатства въз основа на разрешение, издадено по Закона за подземните богатства - за срока на разрешението;“

бб) създава се т. 4

„4. за извършване на дейности, свързани с допроучване на подземни богатства въз основа на предоставена концесия за добив по Закона за подземните богатства – за периода, в който ще бъдат извършени дейностите по допроучване в съответствие със съгласуван по реда на Закона за подземните богатства работен проект.“

б) в ал. 2, т. 2 след думите „по ал. 1, т. 1“ се добавя „и 4“;

2. В чл. 70:

а) в ал. 1, т. 2 думите „за извършване на дейности, свързани с търсене и проучване на подземни богатства по реда на Закона за подземните богатства“ се заменят с „в случаите по чл. 69, ал. 1, т. 1 и 4;“

б) в ал. 2:

аа) в текста преди т. 1 думите „свързани с търсене и проучване на подземни богатства“ се заменят със „свързани с търсене и проучване или с проучване, или с допроучване на подземни богатства“.

бб) точка 1 се изменя така:

„1. разрешение за търсене и проучване или за проучване, издадено по реда на Закона за подземните богатства или договор за предоставяне на концесия за

добив ведно със съгласувания по реда на Закона за подземните богатства работен проект;“

в) в ал. 3, изр. второ думите „дейности, свързани с търсене и проучване на подземни богатства“ се заменят с „дейности, свързани с търсене и проучване или с проучване или с допроучване на подземни богатства“;

3. В чл. 71, ал. 1 след думите „по чл. 69, ал. 1, т. 1“ се добавя „и 4“;

4. В чл. 72, ал. 3 думите „по чл. 69, ал. 1, т. 1 и 3“ се заменят с „по чл. 69, ал. 1, т. 1, 3 и 4“;

5. В чл. 79 ал. 10 се изменя така:

„(10) Алинеи 8 и 9 не се прилагат при промяна на предназначението на поземлени имоти в горски територии за концесии за добив на подземни богатства.“

6. В § 16 от преходните и заключителни разпоредби към Закона за изменение и допълнение на Закона за опазване на земеделските земи (ДВ, бр. 100 от 2015 г.) се създава ал. 4:

„(4) Алинеи 2 и 3 не се прилагат при промяна на предназначението на поземлени имоти в горски територии за концесии за добив на подземни богатства.“

§ 84. В Закона за железопътния транспорт (обн., ДВ, бр. 97 от 2000 г.; изм., бр. 47 и 96 от 2002 г., бр. 70 и 115 от 2004 г., бр. 77 и 88 от 2005 г., бр. 36, 37, 62, 92 и 108 от 2006 г., бр. 22, 35, 74 и 81 от 2009 г., бр. 87 от 2010 г., бр. 47 от 2011 г., бр. 15 и 68 от 2013 г., бр. 17 и 47 от 2015 г., бр. 19 и 58 от 2016 г., бр. 96 и 103 от 2017 г. и бр. 17 и 77 от 2018 г.) в чл. 10 се създава ал. 4:

„(4) За изпълнение на дейностите по ал. 1, т. 2 на НК „ЖИ“ се предоставя концесия по право за добив на строителни материали при условията и по реда на Закона за подземните богатства.“

§ 85. В Закона за собствеността и ползването на земеделските земи (обн., ДВ, бр. 17 от 1991 г.; попр., бр. 20 от 1991 г.; изм., бр. 74 от 1991 г., бр. 18, 28, 46 и 105 от 1992 г., бр. 48 от 1993 г.; Решение № 12 на Конституционния съд от 1993 г. – бр. 64 от 1993 г.; изм., бр. 83 от 1993 г., бр. 80 от 1994 г., бр. 45 и 57 от 1995 г.; Решения № 7 и № 8 на Конституционния съд от 1995 г. – бр. 59 от 1995 г.; изм., бр. 79 от 1996 г.; Решение № 20 на Конституционния съд от 1996 г. – бр. 103 от 1996 г.; изм., бр. 104 от 1996 г.; Решение № 3 на Конституционния съд от 1997 г. – бр. 15 от 1997 г.; изм., бр. 62, 87, 98, 123 и 124 от 1997 г., бр. 36, 59, 88 и 133 от 1998 г., бр. 68 от 1999 г., бр. 34 и 106 от 2000 г., бр. 28, 47 и 99 от 2002 г., бр. 16 от 2003 г., бр. 36 и 38 от 2004 г., бр. 87 от 2005 г., бр. 17 и 30 от 2006 г., бр. 13, 24 и 59 от 2007 г., бр. 36 и 43 от 2008 г., бр. 6, 10, 19, 44, 94 и 99 от 2009 г., бр. 62 от 2010 г., бр. 8 и 39 от 2011 г., бр. 25 и 44 от 2012 г., бр. 15, 16 и 66 от 2013 г., бр. 38, 49 и 98 от 2014 г., бр. 12, 14, 31, 61 и 100 от 2015 г., бр. 61 от 2016 г., бр. 13 и 58 от 2017 г. и бр. 42, 55 и 77 от 2018 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 25, ал. 3 т. 4 се изменя така:

„4. изпълнение на дейности по предоставени концесии по Закона за подземните богатства и за инвестиционни проекти, свързани със социално-икономическото развитие на общината;“

2. В § 14, ал. 1 от преходните и заключителни разпоредби към Закона за изменение и допълнение на Закона за опазване на земеделските земи (ДВ, бр. 100 от 2015 г.) след думите „техническата инфраструктура“ се добавя „за изпълнение на дейности по предоставени права по Закона за подземните богатства“.

§ 86. В Закона за съхранение на въглероден диоксид в земните недра (обн., ДВ, бр. 14 от 2012 г.; изм., бр. 82 от 2012г., бр. 14 от 2015 г. и бр. 7 и 27 от 2018 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 8, ал. 4 думите „на всеки три години“ се заменят с „на всеки четири години“;

2. В чл. 39, ал. 2, т. 1 думите „копие от документа за регистрация или“ се заменят с „декларация за“;

3. В чл. 66:

а) в ал. 1, т. 1 думата „не“ се заличава;

б) в ал. 2 след думите „след затваряне на мястото за съхранение“ се добавя „в случаите по ал. 1, т. 1 или т. 2“;

в) в ал. 3 думата „Операторът“ се заменя със „След затваряне на мястото за съхранение в случаите по ал. 1, т. 1 или т. 2 операторът“;

г) в ал. 7 след думите „след затварянето на мястото за съхранение“ се добавя „в случаите по ал. 1, т. 3“;

4. В чл. 71 след думите „при затваряне на мястото за съхранение“ се добавя „в случаите по чл. 66, ал. 1, т. 3“.

Съгласували:

..... Красимир Първанов, заместник-министър

..... Станислав Станков, директор на дирекция ПРКК

..... Мирослава Христова, директор на дирекция ПНДАОЧР

..... Гергана Пенева, началник на отдел ПОКД, дирекция ПНДАОЧР

Изготвили:

..... Валери Трендафилов, началник на отдел НГС

..... Ивайло Илиев, държ. експерт в отдел „Концесии и разрешения“

..... Петя Йорданова, държ. инспектор в отдел „Контрол“

..... Нико Терзиев, гл. експерт в отдел „Концесии и разрешения“

..... Цвета Милева, началник на отдел „Концесии и разрешения“

..... Веселина Кинанева, държ. експерт в отдел „Концесии и разрешения“